

Lahden seudun jätelautakunta

Päätöspäivämäärä 21.05.2026

Lahden kaupunki, Lahden seudun jätelautakunta, 21.05.2026

Ehdotus jätehuollon palvelutasoksi vuoteen 2030

1383/11.05.00.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

jätehuoltopäällikkö Tiia Yrjölä p. 044 416 3634

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Jätelautakunta päättää

- Asettaa ehdotuksen jätehuollon palvelutasoksi julkisesti nähtäville toimialueen kuntien verkkosivuille ja varata hallintolain 41 §:n mukaisen vaikutusmahdollisuus mielipiteiden lausumiseen ehdotuksesta.
- Pyytää lausuntoja ehdotuksesta jätehuollon palvelutasoksi alueen kunnilta (Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila) 31.8.2026 mennessä.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Jätehuollon palvelutasoehdotus vuoteen 2030 on valmisteltu yhteistyössä alueen kuntien ja Salpakierto Oy:n kanssa. Jätehuollon palvelutasoehdotus lähetetään lausunnoille kuntiin ja asukkaille varataan vaikuttamismahdollisuus, Jätehuollon palvelutason hyväksyy jätelautakunta lokakuussa 2026.

Palvelutasolla ei ratkaista yksittäisiä operatiivisia toteutustapoja, vaan se toimii strategisena ja ohjaavana asiakirjana, jonka pohjalta jätehuoltopalveluja kehitetään pitkäjänteisesti sekä valmistellaan jätehuoltomääräyksiä ja taksoja.

Jätehuollon palvelutasossa vuoteen 2030 keskeisimpinä näkyvät aiempien jätelautakunnan kuljetusjärjestelmäpäätösten toimeenpano ja sen mahdollistamat muutokset. Kuljetusjärjestelmä yhtenäistyy Salpakierron kilpailuttamaksi aiemmin tehtyjen päätösten mukaisesti sekajätteessä vuosina 2026–2027 ja lietteessä 2029–2031.

Keskeisenä kierrätystä edistävänä uutena toimenpiteenä biojätteen pakollista erilliskeräyksen tai kompostointia ehdotetaan laajennettavaksi pakolliseksi koko alueen kaikille kiinteistöille 1.1.2028 alkaen. Lisäksi monilokeropalvelu laajennetaan asukkaille vapaaehtoisena palveluna vuosina 2027–2030.

Biojätteen erilliskeräysveloitteen laajeneminen koko alueelle parantaa kuntalaisten yhdenvertaista kohtelua ja kun veloitteet ovat kaikille samat. Biojätteen erilliskeräyksen laajentaminen tehostaa jätehuoltojärjestelmän toimivuutta erityisesti Lahden seudun lajittelulaitosympäristössä ja parantaa biojätteen kierrätysasteen lisäksi muiden jätelajien kierrätettävyyttä. Toteuttaminen edellyttää panostuksia neuvontaan ja valvontaan sekä kuntalaisten aktiivista osallistumista.

Vastaanottopalveluissa verkkokauppaan perustuva itsepalveluasiointi tarjotaan jokaisella Salpakierron lajitteluasemalla 2026–2030.

Jätehuollon palvelutaso

Palvelutasolla määritellään kunnan vastuulle kuuluvan jätehuollon järjestämisen keskeiset periaatteet ja käytännöt siten, että ne täyttävät jätelainsäädännön vaatimukset ja tukevat asetettujen ympäristö- ja kierrätystavoitteiden saavuttamista.

Jätehuollon palvelutaso koskee ensisijaisesti asumisessa ja vapaa-ajan asumisessa sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän jätteen jätehuoltoa.

Palvelutasossa kuvataan muun muassa:

- millaisia keräys-, kuljetus- ja vastaanottopalveluja on käytettävissä
- kuinka hyvin palvelut ovat saavutettavia ja kattavia asukkaiden näkökulmasta
- miten palvelut tukevat jätteen synnyn ehkäisyä, lajittelua ja kierrätystä
- millä tavalla palvelut on mitoitettu suhteessa syntyvän jätteen määrään ja laatuun.

Jätehuollon palvelutason määrittelyssä keskeistä on tasapaino lakisääteisen vähimmäistason, asukkaiden tarpeiden ja kustannusten välillä.

Palvelutason ajantasaisuutta seurataan säännöllisesti, ja sitä päivitetään tarvittaessa toimintaympäristön, lainsäädännön tai tavoitteiden muuttuessa.

Biojätteen pakollisen erilliskeräyksen tai kompostoinnin laajentaminen pakolliseksi koko alueella 1.1.2028 alkaen

Yhdyskuntajätteen kierrätys ei valtakunnallisesti yhdyskuntajätetilaston mukaan osoita toivottua, vahvaa positiivista kehitystä jätelainsäädännön muutosten jälkeen. Kierrätysasteen kehitys osoittaa noin parin vuoden mittaisella viiveellä vain pientä kasvua. Ympäristöministeriön selvityksen mukaan tarvitaan todennäköisesti lisätoimia kierrätyksen lisäämiseksi erityisesti biojätteen ja muovipakkausjätteen osalta. Muovipakkausten keräys on tuottajien vastuulla, sen sijaan biojätteen keräys

on kunnan vastuulla. 1.4.2026 lausuntokierrokselle lähteneessä jätelain muutosesityksessä on ehdotettu lajittelutehokkuuteen tähtäviä toimia kuten neuvonnan painottamista biojätteisiin.

Syntypaikkalajittelu on Lahden seudulla erityisen merkityksellistä myös siksi, että alueella sekajäte käsitellään lajittelulaitoksessa, jossa biojäte heikentää merkittävästi muun jätteen kierrätettävyyttä. Sekajätteessä oleva biojäte likaa kuivia materiaaleja, kuten muoveja ja kartonkia, jolloin niiden materiaalkierrätys vaikeutuu tai estyy kokonaan. Biojätteen erillislajittelu tukee myös Lahden kaupungin ilmastotavoitteita.

Jätelainsäädännössä määritellään biojätteen pakollisen erilliskeräyksen minimitaso. Biojätteen erilliskeräyksen vaihtoehto on kompostointi, joka on Lahden seudulla sallittu alle 5 huoneiston kiinteistöillä.

- Asuinkiinteistöt: vähintään 5 huoneiston kiinteistöissä 200 asukkaan taajamissa.
- Asuinkiinteistöt: kaikilla kiinteistöillä 10 000 asukkaan taajamissa.
- Kunnan hallinto- ja palvelutoiminta: biojätettä kertyy keskimäärin yli 10 kg viikossa.

Jätehuoltoviranomainen voi halutessaan tiukentaa keräystä jätehuoltomääräyksissä. Lahden seudulla edellytetään tällä hetkellä lakisääteisen keräyksen lisäksi pakollista biojätteen erilliskeräystä Orimattilan keskustaajamassa ja Asikkalan Vääksyssä sekä sellaisissa kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kohteissa, joissa on ammattimaista ruoan valmistusta, ruoan jakelua tai ruokala.

Jätehuollon palvelutasossa biojätteen erilliskeräystä ehdotetaan laajennettavaksi kaikkiin alueen kiinteistöihin mukaan lukien vapaa-ajan kiinteistöihin. Jos rakennus ei ole käytössä, jätteenkuljetuksen voi keskeyttää kuten ennenkin. Esimerkiksi kesämökeillä keräys- tai kompostointivelvoite koskee sitä aikaa, kun rakennus on käytössä.

Hallinto- ja palvelutoiminnan osalta keräysvelvoite laajenisi kohteille, joissa on ammattimaista ruoan valmistusta, ruoan jakelua, ruokala, henkilöstötila tai jos biojätettä kertyy muusta syystä. Keräystä ei ole tarkoituksenmukaista ulottaa kategorisesti kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan varastorakennuksiin tai vastaaviin tiloihin.

Biojätteen erilliskeräyksen laajentamisen vaikutusten arviointi

Biojätteen erilliskeräysvelvoitteen laajentaminen lisää velvoitteita erityisesti niillä kiinteistöillä, joilla velvoitetta ei ole aiemmin ollut. Muutos edellyttää kuntalaisilta aktiivisempaa osallistumista jätehuollon järjestämiseen ja lajitteluun. Kompostointi säilyy vaihtoehtona, mikä tarjoaa joustavuutta ja mahdollisuuden vaikuttaa kustannuksiin erityisesti haja-asutusalueella ja vapaa-ajan kiinteistöillä. Neuvonnan ja viestinnän merkitys korostuu, jotta kuntalaisilla on riittävät tiedot toimia oikein.

Biojätteen erilliskeräyksen laajentaminen parantaa jätehuoltojärjestelmän toimivuutta Lahden seudulla. Biojäte sekajätteessä heikentää muiden jätelajien kierrätettävyyttä. Kun biojäte ohjautuu erilliskeräykseen, sen kierrätysaste paranee ja muiden materiaalien hyödyntäminen tehostuu. Lisäksi hajuhaittojen, roskaantumisen ja haittaeläinten esiintymisen voidaan arvioida vähenevän.

Keräysverkoston laajentaminen lisää jätehuoltojärjestelmän kokonaiskustannuksia, mutta biojätteen poistuminen sekajätteestä parantaa käsittelyn tehokkuutta ja tehostunut keräys laskee yksikkökustannuksia. Näin ollen lisäkustannukset osittain kompensoituvat. Muutoksella on myös myönteisiä vaikutuksia jätehuollon palveluntuotantoon ja siihen liittyvään elinkeinotoimintaan.

Valmistelu

Salpakierto tilasi Jätehuollon palvelutason valmistelua varten selvityksen eri kierrätysvaihtoehdoista (liite). Palvelutasoluonnosta ja vaihtoehtoisia erilliskeräyksen laajentamismvaihtoehtoja käytiin läpi kuntatapaamisilla kuntien

johtavien viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden kanssa. Palaute biojätteen erilliskeräyksen laajentamisesta oli pääosin myönteistä. Erilliskeräysselvitys ja palvelutasoehdotus on esitelty lautakuntaseminaarissa.

Jätehuollon palvelutasoehdotus lähetetään lausunnoille kuntiin ja asukkaille varataan vaikuttamismahdollisuus, Jätehuollon palvelutason hyväksyy jätelautakunta lokakuussa 2026. Jätehuollon palvelutaso toimeenpannaan jätehuoltomääräyksillä ja taksalla, jotka ovat lausuttavana ja julkisesti nähtävillä samaan aikaan jätehuollon palvelutason kanssa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Toimenpiteet

Kuulutus

- Alueen kuntien tietoverkko: Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila

Lausuntopyyntö

- Alueen kunnat: Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila